

Τὸ νηπτικὸ ἔλεος τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη (Κορναράκης Ἰωάννης Ὁμότιμος Καθηγητὴς Ποιμαντικῆς Ψυχολογίας καὶ Ἐξομολογητικῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν γνωστὴ σὲ ὅλους παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. 10, 33-37).

Σε κάποιο σημείο τοῦ δρόμου ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, κάποιος ἄνθρωπος ἔγινε στόχος σκληρόκαρδων ληστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τὸν λήστευσαν, τὸν ἄφησαν ἡμιθανῆ τυγχάνοντα, μισοπεθαμένο! Καταπληγωμένο καὶ ἐμφανῶς θανάσιμα κακοποιημένο.

Ὁ πρῶτος περαστικός πού ἔτυχε νὰ ἰδεῖ τὸ τραγικὸ γιὰ τὸν συνάνθρωπό του αὐτὸ γεγονός, ἦταν ἕνας ἱερέας. Τὸν εἶδε, ποιὸς ξέρει τί σκέφθηκε καὶ συναισθάνθηκε. Πάντως τὸν εἶδε καὶ ἀντιπαρῆλθεν! Ἔφυγε. Τακτοποιημένος ἴσως μὲ τὸν ἑαυτό του, ἀφοῦ ἡ συνείδησή του δὲν λειτούργησε ἱερατικά, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει φιλόφροντα τὸν τραγικὸ αὐτὸν ἄνθρωπο!

Τὸ ἴδιο ἔκανε κι ἕνας ἀκόμα ἄνθρωπος, λευίτης, ὑπηρέτης καὶ λειτουργὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Δηλαδή ὁ δεύτερος αὐτὸς περαστικός ἄνθρωπος, μπροστὰ ἀπὸ τὸν μισοπεθαμένο συνάνθρωπό του, δὲν πέρασε βιαστικὸς ὅπως ὁ ἱερέας, ἀλλὰ πλησίασε, εἶδε τὴν τραγικὴ του κατάστασι καὶ συνέχισε ἡσυχος καὶ ἀδιάφορος τὸν δρόμο του πρὸς τὸν προορισμό του.

Ἀλλὰ ἀμέσως ἔφθασε κοντὰ στὸ τραγικὸ θῦμα τῶν ληστῶν ἕνας Σαμαρεῖτης. Ἕνας ξένος, ἀπὸ ἄλλη περιοχὴ, στὴν ὁποία οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἦταν συμπαθεῖς καὶ ἀποδεκτοί, ἀφοῦ τοὺς χωρίζαν θρησκευτικὲς διαφορὲς μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες. Κι ὅμως αὐτὸς ὁ ξένος καὶ ἀλλόθρησκος, ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη! Τὸν λυπήθηκε, τὸν περιέθαλψε πρόχειρα καὶ τὸν μετέφερε στὸ πιὸ κοντινὸ πανδοχεῖο. Φρόντισε νὰ μὴ τοῦ λείπει τίποτε καὶ πλήρωσε χρήματα γιὰ τὴ φιλοξενία του στὸ πανδοχεῖο.

Ἐὰν ὁ Σαμαρείτης, ὁ εὐεργέτης τοῦ Ἰουδαίου ὁ ὁποῖος κακοποιήθηκε θανάσιμα ἀπὸ ληστὲς συμπατριῶτες του, ἔδειχνε τὴν ἴδια συμπεριφορὰ ἀσπλαγχνίας καὶ ψυχρότητος ποὺ ἔδειξαν οἱ συμπατριῶτες τοῦ θύματος ἱερεῖς, θὰ ἦταν πλήρως δικαιολογημένος. Γιατί ἄραγε;

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς σὲ κάποια ὁδοιπορία του προχώρησε, πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ μπῆκε στὴν περιοχὴ τῆς Σαμάρειας, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας αὐτῆς, κάθισε νὰ ξεκουραστεῖ κοντὰ στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακῶβ καὶ νὰ πιεῖ νερὸ ἀπὸ τὴν πηγὴ αὐτή. Ἀλλὰ ἐκείνη τὴν στιγμὴ εἶχε πλησιάσει τὴν πηγὴ καὶ μία γυναίκα Σαμαρείτιδα, γιὰ νὰ ἀντλήσει νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι τῆς πηγῆς αὐτῆς. Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς, διψασμένος, ζητάει ἀπὸ τὴ γυναίκα αὐτὴ νὰ τοῦ δώσει νερὸ νὰ πιεῖ.

Ἄντὶ ὅμως ὕδατος πηγαίου καὶ δροσεροῦ, ἡ Σαμαρείτιδα ἐκείνη συμπεριφέρθηκε ἐπιθετικὰ στὸν Ἰουδαῖο ὁδοιπόρο! Μὲ περιφρονητικὸ ὕφος τοῦ εἶπε:

- Πῶς ἐσὺ Ἰουδαῖος ζητᾶς ἀπὸ μία γυναίκα Σαμαρείτιδα νερό; Δὲν ξέρεις ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Σαμαρεῖτες δὲν ἔχουν καμία σχέση μεταξύ τους;

Πράγματι μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν δὲν ὑπῆρχε καμία σχέση. Ἀντίθετα, ὁ ἕνας λαὸς περιφρονοῦσε καὶ ἐχθρεύετο τὸν ἄλλο.

Ἡ Σαμάρεια, ἡ ὁποία παλαιότερα ἀποτελοῦσε τὸ βόρειο Ἰσραηλιτικὸ κράτος, ἤδη πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ εἶχε προσχωρήσει στὴν εἰδωλολατρεία καὶ εἶχε “ἐθνικῶς” ἀλλοιωθεῖ ἀπὸ μεγάλες ἐπιμιξίες μὲ ξένους λαούς. Στὴν ἐποχὴ δὲ τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα Σαμαρείτης ἰσοδυναμοῦσε μὲ ὕβρη.

Ὁ Σαμαρείτης ἐπομένως ὁ ὁποῖος περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴν Ἰουδαία, ἦταν δικαιολογημένα φορτισμένος μὲ ἐμπάθεια καὶ ἐχθρικὰ αἰσθήματα ἐναντίον τῶν κατοίκων της. Ἀλλὰ ὁ Σαμαρείτης τῆς παραβολῆς τοῦ Ἰησοῦ δὲν εἶχε οὔτε τὴν ψυχολογία οὔτε τὰ ἐχθρικὰ αἰσθήματα τῶν συμπατριωτῶν του ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων. Διαφορετικὰ θὰ αἰσθανόταν χαρὰ μπροστὰ στὸ τραγικὸ θέαμα τοῦ ἐμπεσόντος στοὺς ληστὲς Ἰουδαίου.

Ὁ Σαμαρείτης τῆς παραβολῆς τοῦ Κυρίου ἐντυπωσιάζει γιὰ τὴν καθαρότητα τοῦ νοῦ του καὶ τῆς καρδιάς του ἀπὸ παθογόνες - ἐχθρικὲς ἀντιστάσεις στὸ ἔλεος καὶ τὴν ἔκφραση τῆς ἀγάπης. Ὅ,τι δὲν ἔκαναν οἱ ἱερεῖς τῆς πατρίδος τοῦ τραγικοῦ θύματος τῶν ληστῶν τὸ ἔκανε ἕνας ἐξ ὀρισμοῦ ἐχθρὸς τῶν Ἰουδαίων.

Ήταν έξ ὀρισμοῦ ἐχθρὸς ὄχι ὅμως ἀπὸ τὴν φύση του καὶ τὴν καρδιά του. Ἀντίθετα, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὡς ἱερέας τῆς ἀγάπης, τελετούργησε τὸ μυστήριον τοῦ ἐλέους καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας στὴ θέση τῶν έξ ὀρισμοῦ ἱερέων τοῦ Θεοῦ!

Ὁ νοῦς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη, στὴν πράξη τῆς ἀγάπης του, ἐκπέμπει πράγματι ἀνταύγειες φωτιστικὲς μιᾶς ἐντελῶς εὐαγγελικῆς νήψεως. Ἐπειδὴ χρειάζεται, ἀλήθεια, πολλὴ νήψη, φωτιστικὴ διάκριση, γιὰ νὰ ὑπερβεῖ κάποιος καὶ νὰ δαμάσει τραυματικὰ αἰσθήματα ἐχθρικῶν συμπεριφορῶν ἀπὸ φίλους καὶ ἐχθροὺς καὶ νὰ τὰ μεταποιήσῃ σὲ φίλτρο ἀγάπης καὶ θυσίας γιὰ τοὺς πρωταγωνιστὲς τῶν τραυμάτων αὐτῶν.

Ὁ Κύριος μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη εἰκονογράφησε καὶ προσδιόρισε τὴν ὁδὸ τῆς νήψεως ὡς μέσο ἔκφρασης τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μας. Ὁ κορυφαῖος λόγος τοῦ «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν», στὴν πραγμάτωσή του προϋποθέτει νήψη πολλή. Νήψη φωτιστικὴ καὶ ἀναιρετικὴ τῆς κακίας.

Πηγή: agiazoni.gr